

Η έκθεση παρουσιάζει τεκμήρια που αφορούν τη σχέση των φορέων παροχής υγείας και εκπαίδευσης υγείας με τους πολίτες.

Οι πρώτες ελληνικές δομές δημόσιας υγείας συνδέονται με τη διαδικασία κρατικής συγκρότησης. Το Ιατροσυνέδριο αποτέλεσε σύμβουλο της κυβέρνησης και ελεγκτή του ιατρικού σώματος (1834), στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου εκπαιδεύει το εγχώριο ιατρικό προσωπικό σύμφωνα με τη λόγια δυτική ιατρική (1837) και η εν Αθήναις Ιατρική Εταιρεία συνιστούσε το επιστημονικό τους όργανο (1835). Μαζί με ένα δίκτυο λοιμοκαθαρτηρίων συνέθεταν τον θεσμικό οπλισμό για την αντιμετώπιση ενδημικών ασθενειών και επιδημιών, με αρμόδιο το Υπουργείο Εσωτερικών. Το μεγαλύτερο βάρος όμως της υγειονομικής επιτήρησης ανατέθηκε στις νομαρχίες και τους δήμους. Με την επιδείνωση της δημόσιας υγείας κατά τον 19ο αιώνα ενισχύθηκε η ιδιωτική παροχή υγείας αλλά και η κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών. Ταυτόχρονα, η ιατρική σταδιακά επεξέτεινε τα ενδιαφέροντα της σε όλο και περισσότερες πληθυσμιακές κατηγορίες: παιδιά, γυναίκες, γέροντες και, αργότερα, εργάτες. Καμπή στην υγειονομική ιστορία της χώρας αποτέλεσε η κρίση δημόσιας υγείας που προκάλεσαν οι μετακινήσεις πληθυσμών και τα προσφυγικά κύματα του 20ού αιώνα. Πρώτο βήμα στην αντιμετώπιση της κρίσης ήταν η δημιουργία υπουργείου Περιθάλψεως το 1917 από τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Με τη βοήθεια της Κοινωνίας των Εθνών και του Ιδρύματος Rockefeller ο Βενιζέλος αναμόρφωσε τη δημόσια υγεία δημιουργώντας την Υγειονομική Σχολή Αθηνών (1929) και άλλες υποδομές δημόσιας υγείας. Στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια της μεταξικής δικτατορίας, το 1937, εγκαινιάστηκε το ΙΚΑ, που παρείχε ασφαλιστική κάλυψη στους μισθωτούς. Οι πρόοδοι της μεσοπολεμικής περιόδου εξανεμίστηκαν κατά τη γερμανική κατοχή. Μετά την απελευθέρωση, η διεθνής βοήθεια της UNRRA και, κατόπιν, το αμερικανικό Σχέδιο Marshall, αλλά και η γενικότερη οικονομική ανόρθωση συνέβαλαν στην αποκατάσταση των υποδομών παροχής υγείας (νοσοκομειακών, προνοιακών, εκπαιδευτικών) σε σύγχρονες βάσεις. Νέες τομές στην μεταπολεμική αναδιοργάνωση της παροχής υγείας στους πολίτες, ως κοινωνικού δικαιώματος, αποτέλεσαν η ιατρική κάλυψη των αγροτών με την ίδρυση του ΟΓΑ (1961) και το Εθνικό Σύστημα Υγείας (1983).

Το υλικό που εκτίθεται, εκτός από την πληροφοριακή και ιστορική του αξία ενδείκνυται και για υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.